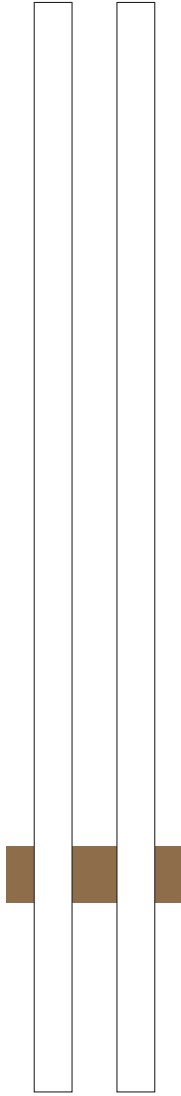

MARTINA LEIEROVÁ

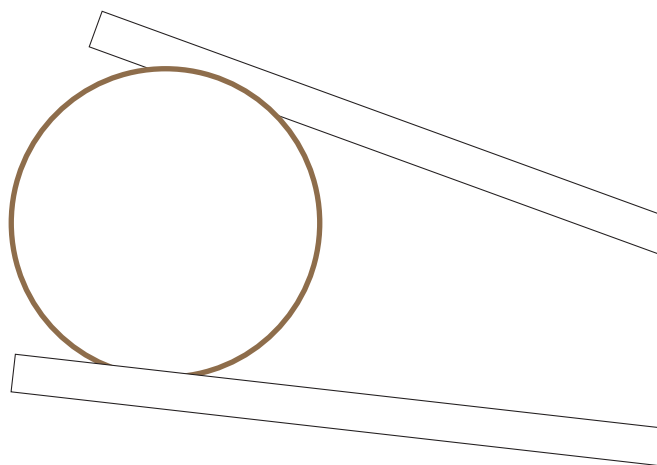
DŮM S VY—
PŮJČENÝM
VÝHLEDĚM

ROMÁN

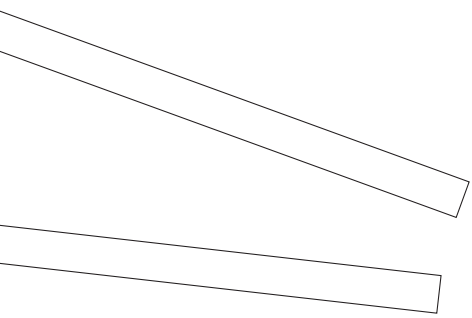
HOST

DŮM S VYPŮJČENÝM VÝHLEDEM

DŮM S VYPŮJČENÝM VÝHLEDEM
MARTINA LEIEROVÁ

BRNO 2017

Vychází s finanční podporou Ministerstva kultury ČR

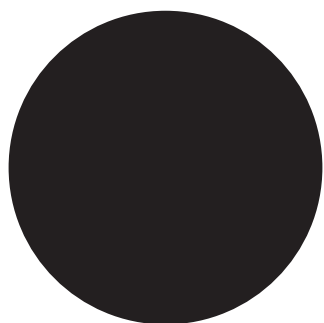
© Martina Leierová, 2017

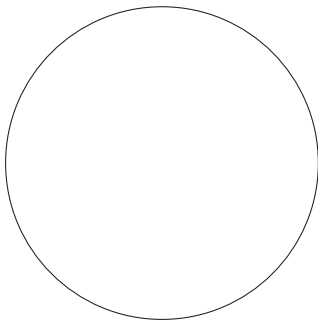
© Host — vydavatelství, s. r. o., 2017 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-314-2 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-315-9 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-316-6 (Formát MobiPocket)

PROLOG

Krok těžkne. Úzká asfaltka se plazí vzhůru neochotně, pevně přivinutá k hoře. Mění šířku podle toho, co jí hora dovolí. A na dohled jen hluboké lesy, neprostupná zelená ve všech odstínech, od zářivé až po tu nejtemnější. Ticho houstne, už neslyší ani horskou říčku dole ve strži.

Nad nejvyššími srázy chybějí svodidla, nezbylo na ně místo? Zoa přistoupí až k úplnému okraji cesty, předkloní se a nad propastí vidí jen konečky svých vlasů a špičky červených bot. Jeho bot, na jejích nohou. A hluboko pod ní říčka — tyrkysová barva vody vypadá jako na fotce z přepálených prospektů cestovních kanceláří. Kdyby teď skočila dolů, nesl by ji chvíli proud? Ulevilo by se jí vůbec?

Skončit právě tady, v posvátných mělkých vodách řeky Otonaši, by nakonec nemuselo být tak zlé — kdo do nich vstoupí, bude očištěn, voda odplaví všechny nečistoty z hloubi jeho nitra. Tak to určitě.

Zoa se od strže pozvolna otáčí a i se svými nečistotami v duši pokračuje pomalu vzhůru. Zaplavuje ji smutek, hluboký a nevyhnutelný, který pokaždé trpělivě číhá na svou chvíli. Zoa se snaží rozptýlit myšlenky, vyvést je z bloudění v popelavých tmách. Nohy se rozcházejí ztěžka, unavené dlouhým putováním nebo gravitací, která se ve výškách zdá být silnější.

Každým dnem musí dorazit k hoře Kója. Snad se tam mezi holohlavými mnichy a gajdziny rozpustí jako pěna do koupele. Mezi cizinci, kteří ve starých chrámech hledají cestu ke štěstí, přijeli z daleka a nakrátko, ze zvědavosti, nebo ve snaze schovat se tu před životem, v němž nemůžou najít klid. A doufají, že ho najdou zrovna tady. Ona míří do těchhle míst z důvodů o tolik prozaičtějších, až se jí tomu chce smát, osudu, jeho schválností, sobě samé. Ztracená v zemi, kde se nedomluví, kde se slunce maluje červenou barvou, kde není budoucí čas, snad proto, že všechno důležité se odehrává právě teď a tady, byť v sebebožejší přítomnosti.

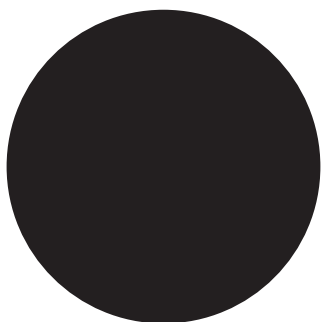
První věc, kterou v městečku Kója udělá? Pořádně se nají. A umyje. Možná se nejdřív umyje, pak nají. Usnout, spát tři dny a tři noci, sto let, nemyslet na nic, jen spát. Možná potom vyjde ven a pokusí se naplnit zásobník v hlavě novými obrazy, aby nemusela myslet na ty, které se jí nechtěně, nejčastěji těsně před usnutím, vynořují z paměti. Cigareta balancuje na Tomohirových rtech, když se chechtá. Štětec v levačce, barvami pocákaná kostkovaná košile. Tomohiro se otáčí zády, vlasy svázané do culíku, a mizí svým rychlým tichým krokem ve dveřích.

Zoa se vleče, bolí ji nohy, ramena, záda, už i za krkem. Pohladí bezmyšlenkovitě jeho tričko, ještě není nasáklé jejím potem, ještě cítí jeho vůni. Snaží se v hlavě zaplašit ten nejpronikavější obraz ze všech, ze kterého mrazí. Obraz smrti, tělo, z něhož život zmizel bůhvíkam a nechal tu jen pohozenou slupku. Prázdnou, nadbytečnou. Smrt je všechno, jenom ne dotyk nekonečna. Přesně naopak.

Kolik je to měsíců, co odjela z Prahy? Rok? Už si nevzpomíná, čas se zvláště prohnul, je teď nepodstatný, nepřerušovaný dny a hodinami. Proč na ni teda padá těžký jako věčnost?

ČÁST I.

P R A H A

KAPITOLA 1

Den začíná obvykle okolo sedmé, zvoněním budíku po spánku kratším, než by bylo třeba. Zoa se pozvolna probírá a poslouchá, jak se město vrací do života. Vnitřky domů se začínají rozespale hýbat. Někde zaskřípe otvírané okno, někdo pouští sprchu, jiný rádio. Sousedova dodávka — už pořádnou chvíli nastartovaná — se konečně hlasitě rozjíždí do kopce, po chodníku poskakují lehké kroky vedle delších a mnohem těžších, dnes s tatínkem směr školka. Pejškař přímo pod jejím oknem spílá psovi, což Zou probudí úplně, a až pana Matyáše uvidí, poprosí ho, aby tak neřval. Všichni se tu znají, na téhle vesnici uprostřed velkoměstské džungle, kde člověka v noci budí leda tak noční ticho. Tedy alespoň ji budilo, když se sem před dvěma lety přistěhovala z New Yorku. Lekala se, že se něco stalo, když je takové ticho, že Praha náhle zemřela a místo ní tu zbyla jen černá jáma.

Zoa vyskočí z postele, ještě se otočí na Adama. Spí tvrdě a klidně, pravidelný hluboký dech mu zvedá hrudník, ruce má rozhozené do stran a pusku dokořán, jako by chtěl ještě něco dodat, ale nemohl si vzpomenout co. Jen ať spí, znavený muž svobodného povolání, má ještě čas. Alespoň zaspí kocovinu, kterou mu pondělní ráno naservíruje až do postele.

Zoa schází po schodech do kuchyně, ve které je chladno nehledě k ročnímu období. Přehodí si přes ramena deku a postaví vodu na čaj. Stojí a rozespale pozoruje stříbrnou hubičku konvice, voda v ní už bublá, nejdřív vyletí dva obláčky páry, po nich celý komín, jako z parní lokomotivy. U druhého hrnku čaje přemýšlí, co ji dnes čeká, redakce, porada, oběd, rozhovor, redakce, večeře, Adam, rutina.

Venku je krásně, mnohem tepleji, než se zevnitř zdálo. Zoa sjíždí na kole značky Nirvána k řece. Když ji mine třetí amatérský cyklista ve sportovním dresu a nespokojeně cosi sykne směrem k její poklidné jízdě, Zoa se na to vykašle a odbočí z cyklostezky. Pojede jinudy, přes most, jen na chvíli zaváhá, kde zabočit. Vpravo? Až tamhle, dál? Najednou přijíždí do míst, kde ještě nikdy nebyla. Je tu lesík i louka a malý kemp, přes cestu jí přeběhne bažant. Míjí kempující, kteří na skládacích židličkách a s výhledem na Vyšehrad dopíjejí ranní kávu, a než vstřebá trochu jejich dovolenkového poklidu, cesta před ní končí. V řece. Zoa sleze z kola a přemýšlí, jestli to bude muset jet celé zpátky. Zírá na blížící se loďku. Je to přívoz. Převozník sice nad kolem chvilku zaváhá, pak ale mávne rukou a odveze ji na pevninu.

Cesta se tím trochu protáhla, nebo možná zkrátila, to je v tuhle chvíli těžké odhadnout. Zoa spěchá, aby stihla sprchu, čisté oblečení v batohu, v miniaturní kuchyňce kafe a ze své přihrádky poštu a patero dnešních novin, „naše“ a konkurenční. Zastaví se uprostřed chodby a čte: Sestra vraždila bez soucitu, Vraždicí sestra u výsledku, Sestra a šest bezcitných vražd. Houká to na ni rudě jako policejní majáček ze všech titulních stran. Nevyšetřuje se to teprve?

V rozlehlé redakci ještě ani nesvítí to mrtvolné zářivkové světlo, takhle poloprázdnou, topící se v pološeru, ji má obzvlášť ráda. Chvilka vzácného klidu, než začne hučet, než se rozezvonní telefony a rozjede kopírka. Lidé se trousí ke svým stolům, hlasy kolem se začínají proplétat v rozhovoru, zatím v tichém souladu, k večeru častěji v hlasité rozepři. Tak jak je to s tou vraždící sestrou? Otvírá konkurenční noviny. Než se stihne začíst, zjeví se u jejího stolu František i se svým konstantně ustaraným výrazem.

„Čau,“ poklesne hlasem.

„Čau?“ opáčí Zoa a čeká.

„Hele,“ podrbe se klidás za krkem zpomaleně, jako by se právě probudil z hlubokého spánku. „Daniel chce s tebou mluvit.“

„Se mnou?“ podiví se Zoa. „Tak jo, díky,“ napije se kafe a očima se vrátí k první verzi příběhu. Periferně vidí, že František pořád stojí vedle jejího stolu. Vzhledne k němu: „Co? Ještě něco?“

„Máš jít prej hned,“ řekne pomalu a pokrčí flegmaticky rameny. „Tak pojd' asi radši hned.“ Zoa zapátrá v jeho obličejí, někdy z něj opadne nános věčné únavy a ona tam na pár vteřin zahlédne něco, z čeho se tiše zaraduje: snad pobavení, nadhled, porozumění, jiskru v očích. Teď nic z toho nevidí, z jeho výrazu čte jedině: průšvih. A je zbytečné, že to František dodá: „Průšvih,“ zakouklí šedýma očima.

Zoa tedy jde, vstříc svému průšvih, a snaží se nemyslet na to, jak Daniel, šéfredaktor a ředitel v jedné osobě, často a nejspíš i rád řve, nemyslí na jeho nekontrolovatelné záchvaty vzteku. Dneska je tak krásně, to bude v pohodě, uklidňuje se, když tluhá na pootevřené dveře prosklené

rohové kanceláře a co nejmileji, na své poměry téměř sladce, říká: „Dobré ráno. Chtěl jste se mnou mluvit?“

„Jo, pojdte dál a zavřete,“ řekne bez pozdravu šéf. Do- listuje časopisem plným fotek, odhodí ho na kraj stolu a podívá se na Zou. Zavřela dveře, ale nepohla se z místa. Z jeho chladného a nepřátelského kukuče ji zamrazí v zátyl- ku. „Tak si sedněte, ne?“ pokyne netrpělivě rukou. „Heleďte, tak dneska měl jít do novin ten váš článek o padělcích.“

„Měl?“

„Jo, měl. Ale nepůjde.“ Daniel zakroučí hlavou a udě- lá působivou pauzu, nenachází slov nebo si možná chce jen užít její překvapený výraz. „Takovou blbost v žádném případě nepustím,“ dořekne tónem, který může, nebo má, odradit od další diskuse.

„Proč? Co tak najednou? Vždyť jsme o něm mluvili už nejmíň pětkrát,“ nedá se Zoa.

„Je to blbost. Nejhorší text, jaký jste kdy napsala. A teč- ka,“ odsekne on a rád by v tom viděl i tečku za tímhle roz- hovorem.

„Ale proč?“

Daniel si místo odpovědi podepře rukama bradu a s přehnanou artikulací řekne: „Chybí tam objektivita, prostě to nepůjde, napište něco jinýho.“

„Hm, to mě mrzí,“ sklopí Zoa hlavu, jasně že jen hraje, že ji to mrzí, ten text už četli dva editoři a moc připomínek neměli. Najednou se zatváří, že ji napadlo skvělé řeše- ní, a navrhne: „Tak ho odsuneme! Dneska napíšu jinou věc a postupně do článku doplníme, co vám tam chybí, aby byl objektivní.“

„Na to klidně zapomeňte. Ten článek prostě, ať takový, či jiný, do novin nepustím,“ mávne Daniel rukou. Zou tím

ale nezastraší. Co za tou náhlou změnou názoru může být? Dívá se na něj s úsměvem, ale oči se jí úží, jak přemýšlí. Totiž, za tři týdny práce na textu má nárok alespoň na vysvětlení, proč se háže do koše.

„Já tomu pořád nerozumím,“ řekne po pravdě Zoa.

Jemu se pod levým okem objeví jemný tik. „Nechme to být, prostě to do novin nepude a tečka.“ Daniel vstává, věcně kývne směrem k hodinám. Zoa se zvedá s ním, za chvíli začíná velká porada. Procházejí rychle a beze slova chodbou, ve skleněné zasedačce on zamíří do čela oválného stolu, Zoa k poslední prázdné židli na opačné straně místnosti. Hlava ji ale neposlouchá a přehrává proběhlý rozhovor. Zoa pozoruje okolní dění s vypnutým zvukem. Někdo s rozvážným výrazem poklepává na titulky na hlavní straně a ostatní kývou, kýve i Zoa. Všichni se teď otáčejí ke kolegovi, který se ujal slova. Je to nejspíš jemné, trefné a humorné vystoupení. U další strany se šéfredaktor rozčílí a bouchá do stolu. Jeden obličej rudne, nejspíš viník. Tužka Danielovy asistentky se s lehkostí míhá v bloku, přebásněný zápis z porady cinkne v počítači všem členům redakce ještě dopoledne.

Všichni odkládají noviny a Zoa zapíná zvuk. „Takže k dnešnímu vydání. A rychle, rychle, ať to máme za sebou,“ popohání Daniel. Na titulní stranu půjdou, no tak jistě, teroristi. Z domácího navrhuje korupční aféru. Novela zákona? To ne, to bylo už třikrát. A premiéra toho českého filmu? Kdo tam hraje? Tak jeho fotku, nebo ne, dáme její, je hezčí, a on už nikoho nezajímá. Fotoeditorka si dělá poznámky. A teď hezky popořadě, o čem se dnes bude psát? Od Domáciho přes Zahraniční až ke Kultuře. Tak můžeme dál? Akademie, Věda a Názory. Jedeme, jedeme, a teď

k magazínu, Daniel nad plánovaným obsahem nadskočí, znovu křičí něco v tom smyslu, že nám všechno utíká, všechno! Vedoucí magazínu, elegantní tmavovlasá dáma tak o dvacet let starší než on, jako vystřižená z módního časopisu, ho zamlkle pozoruje a neohradí se, ani když svou výbušnou etudu zakončí zvoláním: „Kurva, tak přemejšlejte taky hlavou, do piči.“ Pohledy přítomných se snaží objevit nejjemnější odstíny v dřevěné malbě stolní desky a Zoa zahlédne, že sluneční paprsky propůjčily protějšší budově letní bezstarostnost. Přichází na řadu její stránka, Zoa má stažené hrdlo, zhluboka se nadechne, když vtom Daniel kývne na editora a ten oznamuje, že tam bude článek o aukci v Londýně. Zoa se nestačí divit, doslova. Šéfredaktor na ni vyhrkne: „Tak co o tom víte?“

Zoa je zaskočená: „To myslíš toho Picassa, nebo jakou aukci?“ koktá.

„Nó, toho Picassa,“ kývne hned třikrát editor a přátelsky na ni zamrká.

Zoa říká s energií pacienta v rekonvalescenci, že včera se v Londýně vydražil obraz Picassa za 180 milionů dolarů. „A to je rekord. A přejatá zpráva,“ dodá.

„Rekord? A jako v čem přesně? Za Picassa vůbec, nebo v Londýně?“ zvedá obočí Daniel.

„Je to nejvyšší částka za jakýkoli obraz prodaný v aukci,“ dodává Zoa stále netečně, oči upřené na kolegu poblíž, který v jejím zorném poli tak nějak vyčnívá a povzbudivě na ni kýve.

„A který obraz trhnul rekord předtím, nevíš?“ zaráčkuje vyčuhující kolega vstřícně.

„No, to byl nejspíš tak před dvěma lety obraz Francise Bacona Tři studie Luciana Freuda, myslím,“ odpoví Zoa.